

תשורה

משמחת הנישואין של

לוי וחנה

לעווענטאל

יום ב' בדר"ח מרחשון

ה'תשפ"א

פתח דבר

בשבח והודי' לה' יתברך הננו שמחים להוציא לאור לכבוד החתונה והשבת שבע ברכות של בנינו לוי הלוי שי' עם ב"ג חנה תחי' בת ידידנו הרב יוסף יצחק ורייזל שיחיו שמטוב שלוחי הרבי בטולידו אוהיו, תשורה הכולל כתבי יד של רבינו, מכתב וכן יומן הנכתב על ידי בחודשים ניסן-אייר ה'תנש"א.

תודתנו נתונה להרה"ת יעקב נפתלי והת' לוי שיחיו טלזנר על עזרתם המרובה.

הא-ל הטוב הוא ית' יברך את כבודו ואת אנשי ביתו יחיו בתוך כלל אחב"י בברכות מאליפות מנפש ועד בשר, ובמיוחד בברכה העיקרית שנזכה ללכת משמחה זו לשמחה העיקרית "שמחת עולם על ראשם" בקיום היעוד "מהרה ה"א ישמע בערי יהודה ובחוצות ירושלים, קול ששון וקול שמחה, קול חתן וקול כלה" וכו' בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו תיכף ומיד ממש.

הרב יצחק ורחל לעווענטאל

יום ב', בדר"ח מרחשון ה'תשפ"א
שבעים שנה לנשיאות כ"ק אדמו"ר

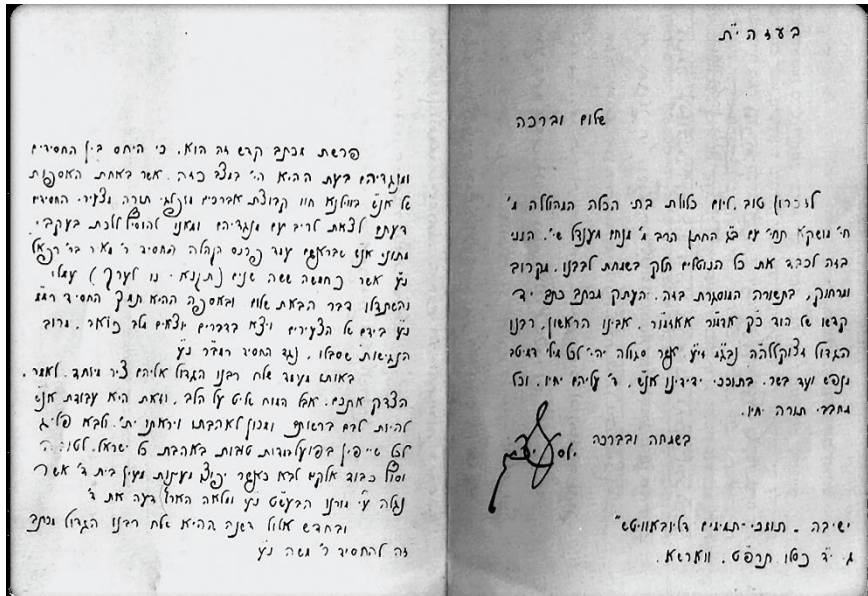
התשורה שחולקה בחתונת כ"ק אדמו"ר

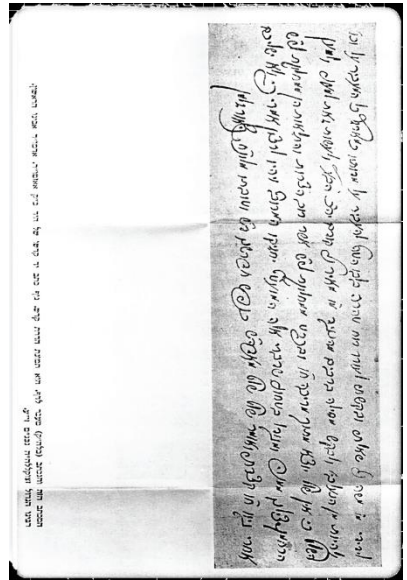
באמצע סעודת החתונה של הרבי, ב"ד כסלו תרפ"ט, שעה שהסיבו המסובים ליד השולחנות הערוכים, ציוה הרבי הריי"צ לאחד מתלמידי התמימים, לחלק בשמו, לכל אחד ואחד מהמסובים, תשורה מיוחדת:

גיליון שנכפל לשלושה חלקים. מצדו האחד של הגיליון נדפס צילום "תמונת הדרת-קודש. גוף כתב יד קדשו של כ"ק אדמו"ר. אדמו"ר אבינו הראשון. רבינו הגדול זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע", ומצדו השני, כלפי חוץ, נדפסו שלושה צילומי קטעים קטנים, האחד - כתוב בלשון הקודש - אף הוא בגווי"ק של אדמו"ר הזקן. השניים האחרים נכתבו ברוסית על-ידי אדם אחר.

לגיליון זה צורף גיליון נוסף שנכפל לשנים: מצד ימין נדפס צילום מכתבו של הרבי הריי"צ - הכתוב בכתב ידו של אחד המזכירים וחתום בגווי"ק של אדמו"ר הריי"צ - בו הוא מודיע כי מכתב של אדמו"ר הזקן שראה לכבד בו "את כל הנוטלים חלק בשמחת לבבנו, מקרוב ומרחוק. . אשר סגולה יהי לכל מילי דמיטב מנפש ועד בשר, בתוככי ידידינו אנ"ש, ד' עליהם יחיו, וכל מחבבי תורה יחיו". בצד השמאלי של הגיליון, נדפסה פשר פתשגן הכתב - אף זאת בצילום כתב-ידו של אותו מזכיר - בו מפרט הרבי את הנסיבות בגללן שלח רבינו הגדול את מכתבו הנ"ל.

בנוסף לחלוקת ה'תשורה' בעת החתונה, שלח הרבי הריי"צ 'תשורה' זו לכמה מחסידיו, וכלשון הרבי באחד ממכתביו: ". אשר כ"ק מו"ח אדמו"ר שלחו בתור מתנה לחסידים ואנ"ש בקשר עם חתונתי".

לידידי מו' משה נ"י שאלתי ובקשתי לעורר רוח טהרה בלבו הטהור] להעביר על מידותיו כמארז"ל כל המעביר על וכו' ולהיות מן הנעלבין] ולבקש מחילה ברבים מהגיד מו' מאיר נ"י קודם יה"כ הבע"ל [יום הכימורים הבא עלינו לטובה] ולעשות זאת למעני ולמען השלום] כי אין שלו' יוצא מותר מריבה ח"ו ובפרט ממחלוקת לש"ש [לשם שמים] אשר רוב הצרות והתלאות הן ממחלוקת לש"ש הרחמן יצילנו מנמנה ומגודל בטחוני שדברי אלה המועטין] יחזיקו המרובין] ויחיו לרצון אמרי פי ולא ישליכם אחרי גיוו ח"ו קיצרתי ואומר שלו' שלו' מאדח"ש [מאדון השלום] כנפש תדרשנו ד"ש [דורש שלומן] וטובתו מלונ"ח [מלב ונפש חפיצה] שניאור זלמן

תרגום הכיתוב בתמונה השמאלית למטה - בגוף כתב יד קודש אדמו"ר הזקן:

להרבני מו"ה מייזליש שמש ונאמן דק[הלת] ווילנא

שלוש השורות הנוספות, בשפה הרוסית, נכתבו על-ידי אחר:

לאדון יהודי משה מורדוכוביץ [בן מרדכי] מייזליש בוויילנא

א

[לקו"ש ויקהל-פקודי, ה'תשמ"ג]

מענה לה'ועד להפצת שיחות" על שאלותיהם בצירוף לעלי ההגהה השני דלקו"ש ויק"פ תשמ"ג (נדפס אח"כ בלקו"ש חכ"א ע' 250 ואילך):

[1] במכתבם כתבו:

"ב"ה. מצו"ב הגאלי'ס דפ' ויק"פ.

א. בסוף סעיף ד. במ"ש כ"ק אדמו"ר שליט"א אז די קדושת החלקים בלייבט אפילו משחרב הכלל הביהמ"ק מן התורה או . . . מדרבנן²⁹. ובהערה (29) הדעות בזה ראה . . .

האם הכוונה למחלוקת הרמב"ם והראב"ד (הל' ביהב"ח פ"ו הי"ד-הט"ו) לדעת הרמב"ם "מקריבין כל הקרבנות כולן אע"פ שאין שם בית ואוכלין ק"ק בכל העזרה אע"פ שהיא חריבה ואינה מוקפת במחיצה", ולהראב"ד שם קדושת המקדש בטלה ולפיכך הנכנס עתה שם אין בו כרת. ובאנציקלופדי' תלמודית ע' ביהמ"ק ע' רלד מביא פלוגתא אם לדעת הראב"ד יש איסור מה"ת (ורק אתמעט מכרת) או שאינו אסור מה"ת.

כי לכאורה אי"ז שייך להמבואר בפנים השיחה, ע"ד קדושת החלקים, כ"א לקדושת המקום. וכהובא באנציקלופדי' שם דקדושת הבנין של ביהמ"ק נתחללה. ואף שלשון הרמב"ם שם הוא דאוכלין ק"ק בכל העזרה (ולא "במקום העזרה") הרי כתב שם שהוא מצד שקדשה לעת"ל (שקדושה זו שייכת לכאורה לקדושת מקום המקדש).

אולי הכוונה להדין דהקיפו נכרים את העזרה שאוכל ק"ק בהיכל (ספרי קרח יח, יו"ד. זבחים סג, א. מנחות ת, סע"ב), די"ל דבכניסת נכרים הרי באו בה פריצים וחללוה "אם יש בזה קדושה לחצאין" - ל' הצפע"נ במכתבי תורה מכתב ו (הועתק בצפע"נ עה"ת קרח שם ע' קצא).

אבל שם לכאורה מדובר בביטול או חורבן קדושה אחת אם נשאר קדושות האחרות (קדושת המקדש בכלל), ולא אם משחרב הכלל (ביהמ"ק)

אם נשארה קדושת החלקים. ואולי הכוונה להגמרא מנחות צה, א - שהובא לקמן.

[בצפע"נ השלמה - הובא במפענח צפונות ספ"ה - דחורבן ביהמ"ק הוה דבר נמשך דהקדושה עליו לעולם].

מענה הרבי:

חזרתי וכמה פעמים על המובן ופשוט מצ"ע: ההערות - הן הערות ולא פס"ד או בירור הענין ומכל הצדדים ובכל הספקות שיכולים להסתעף מזה. - (ובריבוי מקומות גם פנים הלכו"ש כוונתו להתחיל ולבאר צדדי ענין ולא דוקא לפס"ד ולמסקנא סופית ומוחלטת.

עפכהנ"ל - יצינו לכהנ"ל (גם להאחרונים) ועוד. וידגישו שזהו רק בתור הערה וכו' וה"ז דרכו דהמנ"ח בפירושו ברוב המצות

[2] במכתבם כתבו:

ב. הערה 31 - האם הכוונה למנחות צה, א וכמ"ש בתוס' ד"ה מר אמר שם (וכן בתוס' ד"ה קדשים זבחים סא, א) דלמסקנת הגמ' בשעת מסעות אין מחנה שכינה קיים.

לכאורה פשוט שגם בעת פירוק המשכן נשארה קדושה על כלי המקדש, שהרי אסור ליגע בהם (במדבר ד, טו). ובתוד"ה שילה יומא מד, א: ואי כתב משכן ה"א דין הוא שחייב עליו (משום טומאה) לפני שנמשח בשמן המשחה ואסור [.].

הרבי סימן בעיגול תיבת "פשוט", וכתב:

!?

פירוק המשכן לגבי חורבן ביהמ"ק או ביאת פריצים - י"ל סברות הפוכות (ובפרט - מה"ת):

" " מבטל פחות (אין כאן חילול, שינוי בעלות וכו'), מבטל שלא בערך יותר - כיון שע"פ הוי' יסעו, הפה שהקים הוא הפה וכו' - כמו באיסורא כשהפה שאסר מתיר - י"ל שעוקר לגמרי

אבל (היפך הנ"ל) אין לומר דהפירוק מחליש קדושת המשיחה שהייתה רק פעם א'. ובמילא עבודתן מקדשתן הרי - הוא דוגמתה וכו' וכו'

דערפון וואס ער איז - (וכמרוזז בהגימטריא שלון) שליה, ביז שלוחו של אדם כמותו ממש.

(ב) הערות:

* (3) פרש"י עה"ת . .

(7) ראה גם שיחה שבהערה 6, אלא ששם נתבאר שאופן הד' הוא ע"ד מעלת אתכפיא על אתהפכא, עיי"ש.

יקבלו בקבלת משקה בסמיכות יותר לזמן "חגיגות הסיום" (או שיקחו מאלו שקיבלו כבר).

ו. והמעשה הוא העיקר²⁵.

בכל מקום ומקום יתחילו מיד לעסוק בכל ההכנות הדרושות לארגון חגיגות הסיום ברוב פאר והדר.

והחוקה חוקה שיעסקו כזה כרבעי²⁶, ביגיעה, מרץ וזריזות המתאימים, ומתוך מסירה ונתינה ("מזל יך אריינווארפן אין דער ארבעט").

וכבר הבטיחה חזרה "יגעת ומצאת"²⁷, היינו, שתהיי הצלחה רבה ומופלגה, למעלה מן המשוער לגמרי, באופן של מציאה, שאינה לפי-ערך היגיעה כלל.

ויהי"ד שעי" כל הפעולות בקשר ללימוד ספר "יד החוקה" להרמב"ם - נוכח בקרוב ממש לראות את "היד החוקה" . אשר עשה משה לעיני כל ישראל²⁸, בגאולה האמתית והשלימה ע"י משיח צדקנו, במהרה בימינו ממש.

16) עקרת יצחק שעז יד. וראה אגרות קודש ארמ"ר מהור"י"צ

ח"ד ע' קנב. 17) אסתר ח. טו. 18) מגילה טו. ב. 19) ש"ך יו"ד סרמ"ו סק"ו - מתשובת מהר"מ מינץ סק"ו. 20) ס' תורת חיים - אר"ח סחקניא סק"ו. 21) סנהדרין ו. ב. רמב"ם הל' סנהדרין סכ"ג ה"ט. 22) ראה דרשמי הר"ן דרוש ב. וראה רמב"ן עה"פ לך לך יב. ו. לבוש על הרקנטי לך לך שם. 23) ראה אבות ספ"ה. 24) ברכות יב. א. 25) אבות פ"א מ"ו. 26) ראה כתובות טו. א. 27) מגילה ו. רע"ב. 28) לשון הכתוב - סוף ברכה.

ולמען יזכור
 דפוסים הרמב"ם יועץ
 כתוב זה לענין הספר
 וצ"ע וחיפוש שאולי
 לזכור זה עם חידוש שם
 הספר (ושינויו) לס' יד החזקה.

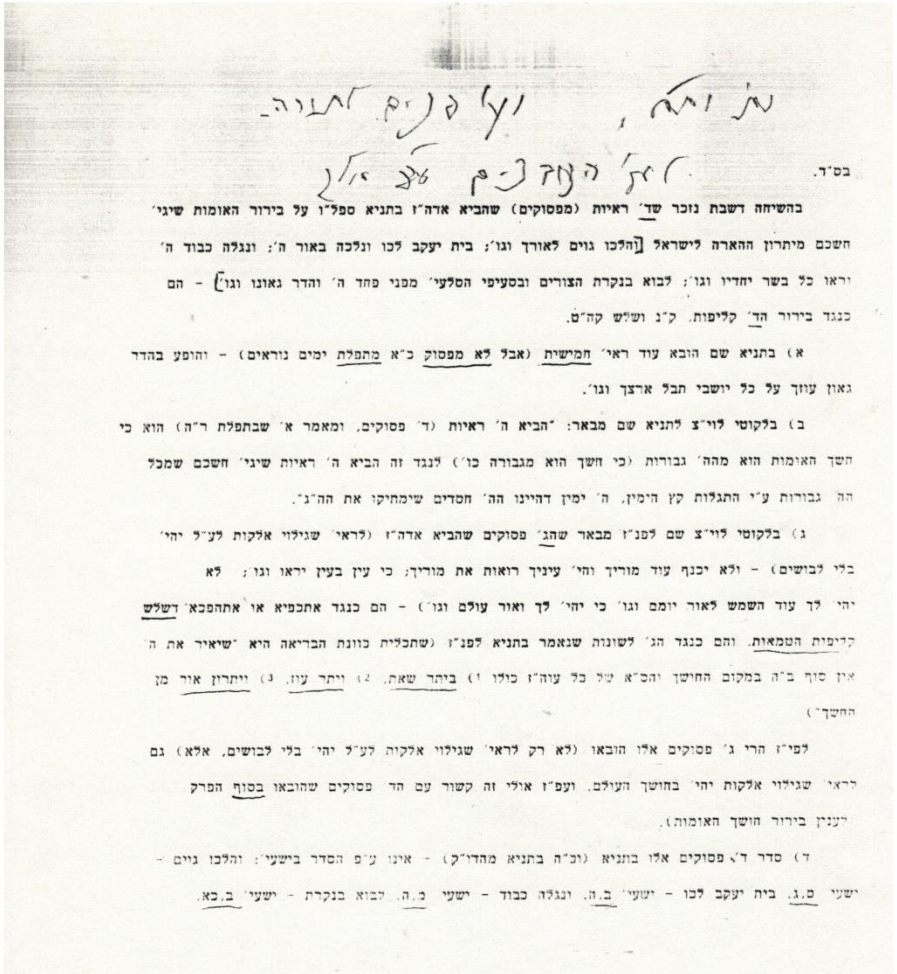
7

ג

[שיחת ש"פ בשלח, ה'תשמ"ו]

חלק מזההגות לשיחת ש"פ בשלח תשמ"ו ע"ד חגיגות סיום הרמב"ם:

28) לשון הכתוב - ס"פ חותם פ' ברכה. - ולהעיר אשר בכ"כ דפוסים הרמב"ם הועתק כתוב זה בשער הספר, וצ"ע וחיפוש שאולי קשור זה עם חידוש שם הספר (ושינויו) לס' יד החזקה.

ד

[שיחת ש"פ שמיני, ה'תשמ"ו]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם בהמדובר בהתועדות ש"פ שמיני ה'תשמ"ו:

במכתבם כתבו:

"בהשיחה דשבת נזכר שד' ראיות (מפסוקים) שהביא אדה"ז בתניא ספ"ו על בירור האומות שיג' חשכם מיתרון ההארה לישראל [והלכו גוים לאורך וגו']; בית יעקב לכו ונלכה באור ה'; ונגלה כבוד ה' וראו כל בשר יחדיו וגו'; לבוא בנקרת הצורים ובסעיפי הסלעי' מפני פחד ה' והדר גאונו וגו'] - הם כנגד בירור הַד' קליפות, ק"נ ושלש קה"ט.

(א) בתניא שם הובא עוד רא' חמישית (אבל לא מפסוק כ"א מתפלת ימים נוראים) - והופע בהדר גאון עוזך על כל יושבי תבל ארצך וגו'.

(ב) בלקוטי לוי"צ לתניא שם מבאר: "הביא ה' ראיות (ד' פסוקים, ומאמר א' שבתפלת ר"ה) הוא כי חשך האומות הוא מהה' גבורות (כי חשך הוא מגבורה כו') לנגד זה הביא ה' ראיות שיג' חשכם שמכל הה' גבורות ע"י התגלות קץ הימין דהיינו הה' חסדים שימתיקו את הה"ג".

(ג) בלקוטי לוי"צ שם לפנ"ז מבאר שהג' פסוקים שהביא אדה"ז (לרא' שגילוי אלקות לע"ל יהי' בלי לבושים) - ולא יכנף עוד מוריך והיו עיניך רואות את מוריך; כי עין בעין יראו וגו'; לא יהי' לך עוד השמש לאור יומם וגו' כי יהי' לך לאור עולם וגו') - הם כנגד אתכפיא או אתהפכא דשלש קליפות הטמאות. והם כנגד הג' לשונות שנאמר בתניא לפנ"ז (שתכלית כוונת הבריאה היא "שיאיר אור ה' אין סוף ב"ה במקום החשך והס"א של כל עוה"ז כולו (1) ביתר שאת, (2) ויתר עז, (3) ויתרון אור מן החשך).

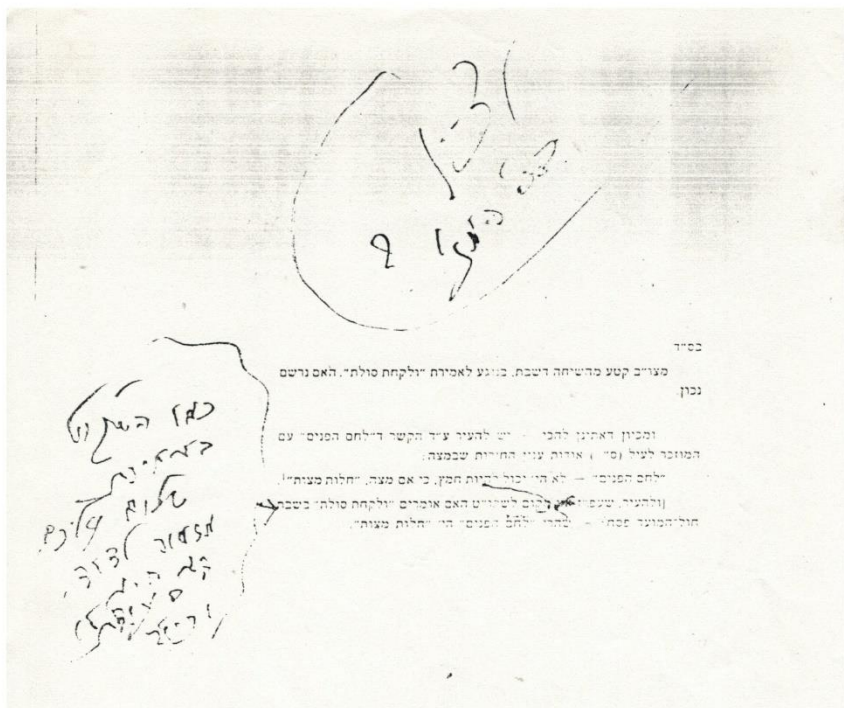
לפי"ז הרי ג' פסוקים אלו הובאו (לא רק לרא' שגילוי אלקות לע"ל יהי' בלי לבושים, אלא) גם לרא' שגילוי אלקות יהי' בחושך העולם. ועפ"ז אולי זה קשור עם הד' פסוקים שהובאו בסוף הפרק לענין בירור חושך האומות).

(ד) סדר ד' פסוקים אלו בתניא (וכ"ה בתניא מהדו"ק) - אינו ע"פ הסדר בישעי': והלכו גויים - ישעי' ס, ג. בית יעקב לכו - ישעי' ב, ה. ונגלה כבוד - ישעי' מ, ה. לבוא בנקרת - ישעי' ב, כא.

מענה הרבי:

נת' ות"ח, וע' פנים לתורה.

לא' הקובצים עכ"פ חלק

ה

[שיחת ש"פ אחרי, ה'תשמ"ו]

מענה ל"ועד הנחות בלה"ק" שהכניסו חלק משיחת ש"פ אחרי תשמ"ו
לאישור והגהה:

במכתבם כתבו:

"מצו"ב קטע מהשיחה דשבת, בנוגע לאמירת "ולקחת סולת". האם נרשם
נכון.

ומכיון דאתינן להכי - יש להעיר ע"ד הקשר ד"לחם הפנים" עם המוזכר
לעיל (ס") אודות ענין החירות שבמצה:

"לחם הפנים" - לא הי' יכול להיות חמץ, כי אם מצה, "חלות מצות".

[ולהעיר, שעפ"ז אין מקום לשקו"ט האם אומרים "ולקחת סולת" בשבת חול-המועד פסח, שהרי "לחם הפנים" הי' "חלות מצות"]".

מענה הרבי:

[איך מקום לשקו"ט האם אומרים "ולקחת סולת בשבת"] כמו השקו"ט באמירת שלום עליכם, מזמור לדוד, דא היא סעודתא וכיו"ב

לציין בס' המנ' ?

בס"ד.

מצ"ב המאמר דש"ק פ' שלח.

בהמאמר נאמר (כפי שזוכרים) בקשר להלבושים דבנ"י במדבר - דלבושם היו כהדין חומטא דלבושי מינ'י ובי' ושהלבושים גדלים עמהם.

מה שמצאנו לע"ע הוא שזה שהלבושים היו גדלים עמהם הוא כהדין חומטא: ברש"י עקב עה"פ (עקב ח, ד) שמלתך לא בלתה מעליך: גדל לבושן עמהם כלבוש הזה של חומט שגדל עמו. בפסיקתא דר"כ פ"י (ועד"ו בדבר פ"ו, יא. מדרש תהלים כג, ד): שמלתך לא בלתה כו' ולא היו גדליה אמר לו חלזון הזה כל מה שחוא גדל נרתיקו גדל עמו.

אבל לא מצאנו לע"ע שהלבושים שלהם היו מינ'י ובי'. ובלקו"ש חכ"ג ע' 144: "ולהעיר מחומטא דלבושי מינ'י ובי' (ראה רש"י עקב ח, ד) ונבנשעו הנטרדים ממש כבנ"י במדבר גדלו עמהם".

והנה היתה חכונת (ע"ד בלקו"ש דלעיל), דאף שלבושם לא היו מינ'י ובי', בכ"ז חי' כהדין חומטא שהלבושים גדלים עמהם. האם נכון?

ן

[מאמר ד"ה שלח, ה'תשמ"ו]

מענה ל"ועד הנחות התמימים" על שאלתם במאמר ד"ה שלח לך דש"פ שלח תשמ"ו:

במכתבם כתבו:

"בהמאמר נאמר (כפי שזוכרים) בקשר להלבושים דבנ"י במדבר - דלבושם היו כהדין חומטא דלבושי מינ'י ובי' ושהלבושים גדלים עמהם.

מה שמצאנו לע"ע הוא שזה שהלבושים היו גדלים עמהם הוא כהדין חומטא: ברש"י עקב עה"פ (עקב ח, ד) שמלתך לא בלתה מעליך: גדל לבושן עמהם כלבוש הזה של חומט שגדל עמו. בפסיקתא דר"כ פ"י (ועד"ו בדבר פ"ו, יא. מדרש תהלים כג, ד): שמלתך לא בלתה כו' ולא היו גדלין? אמר לו חלזון הזה כל מה שהוא גדל נרתיקו גדל עמו.

אבל לא מצאנו לע"ע שהלבושים שלהם היו מיני' ובי'. ובלקו"ש חכ"ג ע'
144: ולהעיר מהחומטא דלבושי' מיני' ובי' (ראה רש"י עקב ח, ד) ולבושים
הנפרדים ממש כבנ"י במדבר גדלו עמהם".

ואולי היתה הכוונה (ע"ד בלקו"ש דלעיל), דאף שלבושם לא היו מיני' ובי',
ככ"ז הי' כהדין חומטא שהלבושים גדלים עמהם. האם נכון?."

הרבי סימן תיבת "לע"ע" שבמכתבם, וכתב:

לחפש

7 (72)

בס"ד. ברכת כ"ק אדמו"ר שליט"א לאנ"ש שיחיו שברכו אותו,
אור ליום ועשי"ק מ' צו, י"א ניסן ה'תש"ג
- אחרי תפלת ערבית -

לכל לראש - אמן כן יהי רצון אויף כל האמור לעיל¹. ובפרט אויף דער ברכה פון גאולה האמיתית
והשלימה ע"י משיח צדקנו, וואס אויף דעם במיוחד זאגט מען דעם לשון: "אמן כן יהי רצון" (כמובן פון
דברי הרמב"ם²). ³ ⁴ ⁵ ⁶ ⁷ ⁸ ⁹ ¹⁰ ¹¹ ¹² ¹³ ¹⁴ ¹⁵

דער אויבערשטער זאל ממלא זיין משאלות לבבם לטובה, און משאלות לבבם לאחדות מישראל בתוך כלל
ישראל, אנשים נשים וטף, כולל ובמיוחד - די ברכות און גוטע וואונטשן וואס מ'האט דא איצטער
גערעדט, ביז די ברכה³ אויף דער גאולה האמיתית והשלימה.

און זיכער וועט דער אויבערשטער מקיים זיין הבטחתו "ואברכה מברכין"³, אז כל המברך מתברך⁴,
וברכתו של הקב"ה, וואס "תוספתו מרובה על העיקר"⁵, און מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה⁶ - לכל
אחד ואת מישראל, בכל המצטרך לו, ממין בריאות הגוף און בריאות והנשמה לכאור"א עם כל בני ביתו,
מיט הרחבה אין פרנסה גשמיות און פרנסה רוחניות, כולל אפך בענין שהזמן גרמא - אז אלע הכנות להג
הפסח זאלן זיין מתוך שמחה וטוב לבב סיי בגשמיות און סיי ברוחניות.

ב. אין דעם קומט צו נאכמער בשעת די משאלות לבבם איז פון א ריבוי אידן - און איז דא געזאגט
געווארן בדיבור, בגלוי ובפרהסיא, במעמד כ"כ עשיריות ישראל, ובשם פנ' אברוב⁷ עם - הדרת מלך,
מלך מלכי המלכים הקב"ה - כידוע די מעלה פון א ציבור ישראל⁸, כמ"ש⁹ "דרשו ה' בהמצאו קראוהו
בהיותו קרוב", ואימא בגמרא¹⁰ אז בציבור איז הקב"ה "בהמצאו" און "קרוב" במשך כל השנה.
ובפרט אז נוסף צו דער מעלה אין נפש (בקשת וברכת הציבור) קומט צו אויך מצד דעם מקום און זמן:

דער בית הכנסת ובית המדרש ובית מעשים טובים פון כ"ק מו"ח אדמו"ר נשיא דורנו, ובזמן - אין חודש
ניסן, וואס איז פארבונדן מיט "נסי ניסים" (כמובן פון דברי הגמרא קרוב לסיום הוחתם מס' ברכות¹¹),
ובזה גופא - בשנת ה'תש"ג, ר"ת ה' תהי' שנת נסים.

ומצד די אלע מעלות (בנפש¹² מקום זמן¹²) - ווערן די אלע ברכות און גוטע וואונטשן זיכער נתקבל
ומקיים בפועל ביתר שאת וביתר עוז,

כולל ובמיוחד - די ברכה העיקרית (ווי מ'האט פריער געזאגט בדיבור ובפרהסיא¹³): גאולה האמיתית
והשלימה על ידי משיח צדקנו, וואס איז אויך אן ענין שהזמן גרמא: "בניסן¹³ נגאלו ובניסן עתידין
להגאל", ובפרט אז אין חודש ניסן עצמו זיינען שוין דורך צוויי שבתות¹⁴, און מ'גרייט זיך און
מ'שטייט שוין בסמיכות ממש צו חג הפסח צוזאמען מיט "גאולה ופדות נפשנו"¹⁵ - די חירות אמיתית
פון יעדער אידן און אלע אידן, בגאולה האמיתית והשלימה ע"י משיח צדקנו,

ז

[שיחת אור ליום הבהיר י"א ניסן, ה'תש"נ]

חלק מההגהות לשיחת אור ליום הבהיר י"א ניסן תש"נ לאנ"ש המברכים:

. . - כולל דב ברכות אלו שבמכתבים וכיו"ב

. . ביז ובמיוחד די ברכה אויף דער גאולה האמיתית והשלימה . .

. . וואס "תוספתו מרובה על העיקר", און זי איז מידו המלאה הפתוחה הקדושה והרחבה . .

. . בכל המצטרך לו, פתח ופשיטא בריאות הגוף און בריאות הנשמה . .

. . מיט הרחבה אין פרנסה גשמיות און אין פרנסה רוחניות . .

. . כולל אפך בענין שהזמן גרמא - אז אלע הכנות לחג הפסח . .

. . און איז דא געזאגט געווארן בדיבור, בגלוי ובפרהסיא . .

. . במעמד כו"כ עשירות מישראל, ובשם פון ו"ברוב עם - הדרת מלך".

. . כמ"ש "דרשו ה' בהמצאו קראוהו בהיותו קרוב", ואיתא בגמרא וארז"ל
אז בציבור . .

. . נוסף צו דער מעלה אין נפש (בקשת וברכת הציבור) קומט צו אויך
המעלה מצד . .

. . מצד דעם מקום און דעם זמן . .

. . ומצד די אלע מעלות (בנפש במקום ובזמן) . .

. . (ווי מ'האט פריער געזאגט בדיבור ובפרהסיא פד) . .

. . די חירות אמיתית, . .

. . פון יעדער אידן און פון אלע אידן . .

מכתב ליהודי שהיה גר בנורווגיה על העתקת דירתו לקופענהייגען

תודותינו נתונה להרב עזריאל חייקן שליט"א שקיבל העתק מהמכתב מהרבי ומסרה לנו להדפיס

ב"ה, כ"א מנ"ף תשי"ב
ברוקלין

שלום וברכה!
באשמעטיג די ערהאלטונג פון אייער בריף פון סוף תמוז
אין וועלכען איר שרייבט ראשי פרקים פון דעם וואָס איר זייט אדורך-
געגאנגען און בפרט אין די לעצטע יאָרען, וועגען אייער איינארדנונג
אין אלגעמיין, און אין אייער איצטיגער האנארט ספעציעל, און וועגען
דעם שוועטאנד אין אידישקייט זכו'.

בעה רצון וועט מען אייך מזכיר זיין אויף דעם ציון הק'
פון כ"ק מו"ר אדמו"ר זצוקלה"ה נבג"מ זי"ע לויט דעם אינהאלט פון
אייער שרייבען,

און השם יתברך וועלכער פאסט אויף אלעמען און אויף יעדערן
בפרט, זאל אייך פירען ווי גוט איז פאר אייך און אייער פאמיליע, אמת גוט אין
אלע הינזיכטען,

ווי עס זעהט אויס פון אייער בריף, אין דעם ארט וואו איר געפינט
זיך איצטער, איז פראג א קבוצה פון אידען, און איר האט א גוטען איינפלוס
אויף זיי.

האלט געווען א גלייכע זאך, אז איר זאלט זיך צונויפשרייבען
אדער צונויפריידן מיט הרב עזריאל ש"י חייקין, וועגען איינארדנען אייער זון
ש"י אין קאָפענהאָגען, און איר זאלט פארלויפן בלייבען אויף אייער אָרט, און
זעהן פארשטארקען אידישקייט, וואס זכות הרבים מסיתו, און אין פארלויף
פון די נאהענטע חדשים ביז א יאהר, צוגרייטען די מעגליכקייטען, אז די הנהגה
די אידישקייט וואָס איר האט איינגעפירט זאל אָנהאלטען, און גלייכצייטיג זאלט
איר קענען צוגרייטען א פרנסה זאך פאר אייך אין קאָפענהאָגען, אז איר זאלט
קענען אריבערקלייבען זיך דארטען, און השם יתברך זאל אייך העלפען צו
אָנזאָגען גוטע בשורות אין דעם פּאַרץ.

זיכער הייסט איר פון דער תקנה, צו זאָגען יעדער אין דער פרייה
נאָכן דאווענען, דעם שיעור תהלים חדש - ווי דער תהלים איז פארטיילט אויף די
סעף פון חדש-, און אלענספאל וועט איר דאָס סאָן אזוי פון איצטער און הייטער.

ברכה לבשורות טובות

בשם כ"ק אדמו"ר שליט"א

מזכיר

יומן ניסן - אייר ה'תנש"א

היומן נכתב ע"י אבי החתן הרב **יצחק יעקב פסח** שי' הלוי **לעווענטאל**, שהי' אז בחור בשיעור ג אהלי תורה.

היומן שלפנינו מורכב בעצם משניים: (1) חלקו הראשון – מה שרשם לעצמו קרוב לשעת התרחשות הדברים (בחודש סיון ה'תנש"א); (2) חלקו השני – ממכתבים ששלח באמצעות מכשיר ה"פאקס" לאחותו וגיסו, הרב אלכסנדר ולאה נמדר שיחיו, שנסעו אז בשליחות לשבד'ל. ולתועלת הקוראים ומעיינים, נסדר בזה היומן ע"פ סדר ההתרחשויות לפי-ערך.

הרשימה לא אמורה הייתה להיות יומן מכל מה שהתרחש אז בבית חיינו, כ"א כסקירה קצרה מההתרחשויות, התשובות ומענות וכו', אשר בהמשך להשיחה דכ"ח ניסן. יש לציין שהשתדלנו להשאיר את היומן קרוב לכל האפשר למקור (למעט שינויי עריכה מוכרחים), וכדאי לציין שחלק מהמענות וכיו"ב באים כאן כפי שהגיעו לידי הכותב בשעתו, ולא מן הנמנע שלפעמים יימצאו בהם שגיאות שונות, ומהם שנדפסו במקומות אחרים בדיוק יותר.

ליל ויום ועש"ק כ"ח ניסן

ביום ה' כ"ז ניסן תנש"א הי' השיחה הידוע בה אמר כ"ק אד"ש "איך האב שוין געטאן אלץ וואס איך קען צו ברענגען משיח, איך גיב עס איבער צו אייך, און מען קען שרייען עד מתי וכו', אויב מען וואלט געשריען מיט אן אמת וואלט משיח שוין פון לאנג געקומען, וכו', זאלן צען פון אייך איינ'עקש'נען וכו', אפשר איינער אדער צוויי אדער דריי וועלן געפינען אן עצה וכו', זעהט אראפ ברענגען משיח וכו'".

כמובן לאחר השיחה נתבלבל העולם והכריזו "עד מתי" כמה פעמים. בדולארן שהי' לאחר השיחה, אמר כ"ק אד"ש לרש"ז גורארי "לא נגע ולא פגע". וניגנו "עד מתי" וכו'.

לאחר שיצא כ"ק אד"ש (לאחר חלוקת דולרים) כל הקהל (שהי' הולך ומתגדל) עמד ודיבר בהתרגשות והשתוממות. כמה מהתמימים רצו להתחיל שיעור ללמוד כל הזמן רמב"ם על משיח, ישבו למעלה לערך חצי שעה ולמדו אבל לאחמ"כ נתבטל.

לאחר מכן הי' התוועדות חסידים, דיבר הר"ז גורארי שצריך לרקוד בהרחבות בגלל הנסים במפרץ הפרסי ולספר לכאו"א בנוגע להניסים ושזהו הכנה לביאת המשיח.

כמו"כ דיבר הר' ליפסקר ממאריסטאון ואמר שבשיחת ש"פ משפטים כתוב שמשח כבר פה ורק חסר ההכתרה ולכן צריכים לילך עשרה עסקנים ולעמוד בגן עדן התחתון ולא לזוז עד שהרבי יתגלה, כמו"כ דיבר, ר' שלמה מאייסקי, ר' לייבל אלטיין, על הענין דהכתרה וקראו ה"צעטעל" של ר' אברהם פריז – בנוגע למשיח וכו', לסוף הלכו לישון.

ביום שישי יצאו טנקים למנהטן וסיפרו על הניסים של מלחמת המפרץ, כפי שכ"ק אד"ש הזכיר בהשיחה ביחידות כמה ימים לפני.

לפני שבת יצא מענה מכ"ק אד"ש בנוגע להטאנקים "נת"ח ות"ח ובהוספה והזמ"ג והענין אעה"צ".

ולבית-רבקה בנוגע לההוספות שלהם הי' מענה, "ת"ח ות"ח ובהוספה והזמ"ג אזכיר עה"צ".

ש"פ שמיני מבה"ח וער"ח אייר

לקבלת שבת הי' עולם גדול שניגנו ב"לכה דודי" בחוזק. תהלים ושחרית הי' כרגיל.

כשנכנס כ"ק אד"ש להתוועדות ניגנו "זאל שוין זיי די גאולה", ולאחר שקידש ג"כ, ניגנו ללערך 20 מינוט, הקהל ניגנו וכ"ק אד"ש עודד, ופשוט שכאו"א חשב שמשח בא עכשיו. לאחר שגמרו לשיר הכריז מישוהו שהרבי צריך להתגלה וכו' יחי המלך המשיח וכולם ענו יחי אבל בקול דקה וכו'.

אח"כ פתח כ"ק אד"ש בשיחה, בנוגע שמיני וכו'. לאחר שיחה א' כולם אמרו עד מתי וכו', והר' פלס שאל מכ"ק אד"ש רשות הדיבר, הוא דיבר אין שמשוה רבינו והבעש"ט ג"כ לא רצו להתגלות כמו"כ כ"ק אד"ש וכו', ואח"כ נתן להקהל נייר אם ניגון וניגון הניגון (בנוגע לגאולה).

ואח"כ אמר מישוהו (ר"ש ריבקיין) שכ"ק אד"ש צריך להתגלות וצדיק גוזר והקב"ה מקיים וכו', פתח כ"ק אד"ש (בחייך אל פניו – מצד המתקת הדינים,

כידוע) עס איז געווארן דא א סדר, ואמר ריבקיין בקול רם "אן פשעטלעך", ופתח כ"ק אד"ש עוה"פ עס איז געווארן דא א סדר אז מען קומט צוזאמען בכדי עס זאל זיין איש את רעהו יחזק און מען וויל געבען עצות וכו', בנוגע לבקשה פרטית הולך אני להשווער והוא מסדר את זה או באופן דצדיק גוזר או באופן אחר, משא"כ בנוגע להענין דמשיח עשיתי עד שידי מגעת ולא הועיל והמשיך בהשיחה, ההתוועדות נמשכה ונגמרה.

יום א', אדר"ח אייר

ביום א' נתנו טיקעט (כרטיס נסיעה) לכ"ק אד"ש לנסיעה לא"י, ובעת חלוקת הדולרים כשבאו ר' פלס ור"ז ריבקיין אמר כ"ק אד"ש להריל"ג "האסט געגעבן די ענטפער?", ונתן להם הריל"ג המענה שכתב כ"ק אד"ש על הטיקעט "לא זו כוונתי" (וי"א "לא בזה מדובר").

לרגש"מ גורליק שנתן דף עם חתימות שכ"ק אד"ש יתגלה וכתב "ובחוצפה וכו'" על זה ענה כ"ק אד"ש "לא בזה מדובר כלל כי אם במענה על פי שכל למה שדברתי ברור ובכהנ"ל אין אף תיבה אחת של מענה כיון שגם אחרים "עונים" עד"ז הרי זה ברור שאין אצלם אף תיבה אחת של מענה ולמה עלי מאטערין זיי ח"ו ויעבדו את ד' בשמחה וט"ל והשם יצליחם אזעה"צ".

יום ב', בדר"ח אייר

ביום ב' בלילה הי' אסיפה מנשי חב"ד והם החליטו שכולם ישבו בהעזרת נשים (הנשים והטף) עד שמשיח יבוא, אבל מפני סיבות נתעכבו ולא יצא לפועל.

ביום ב' הי' שיחה בנוגע "לכתחילה אריבער" וכו'.

יום ד', ג' אייר

יום ד' למנחה כשבא ל"עליווייטר" חילק צדקה לכל הילדים וגם להמבוגרים שהיו שמה ולמטה לילד ולאביו וכמו"כ סתם לאיש א'.

לאחר מנחה סימן לחלק דולרים ורץ הריל"ג והלך כ"ק אד"ש למקום החלוקה וחיכה לערך 2 מינוט, בשעת מעשה ניגנו "עד מתי" וכ"ק אד"ש עמד בלי תנועה.

לסוף החלוקה בא ילד שבכה, נתן כ"ק אד"ש דולר לו, והמשיך לבכות, ונתן לאחר ואח"כ נתן לילד דולר שני בחיוך רב. למעלה נתן כ"ק אד"ש דולר לילד א' וחיבק הילד את כ"ק אד"ש (רגלו הק'), הרבי חיך חיוך רחב ונפנף בידו הק' לו.

לאחר מעריב ג"כ חילק דולרים (דולר א').

יום ה', ד' אייר

ביום ה' כשעלה כ"ק אד"ש לבימתו לאחר קריאה הי' דף של שמות והורה להגבי'.

בכלל מנגנים "עד מתי" וכדומה.

אומרים שבכ"ח ניסן לאחר שיחה הידועה אמר הריל"ג לכ"ק אד"ש "פארוואס איז אלע ארבעט להבל ולריק?" וענה כ"ק אד"ש "ובפועל משיח איז נאך נישט דא", ריל"ג אמר "אבער משיח איז דא", כ"ק אד"ש אמר "וואו? וואו?" (איפה? איפה?), ע"כ.

בכלל שטורעמ'ט מען דא וועגן משיח בשטורעם הכי גדול.

ביום ה' היה אסיפה רבתי לכל אנ"ש בה השתתף קהל רב דיברו אודות עידוד צפי' לגאולה, בנוגע למטה משיח העולמי וכו', ודיבר הר' דוד נחשון בהתלהבות גדולה וכו' ועשה רשימה שיחתמו ובו כתב שאנו החותמים למטה מקבלים מלכות דכ"ק אד"ש מלך המשיח וכו' לערך 250 אנ"ש ותמימים חתמו. כו"כ התייראו לחתום.

ביום ה' בא מענה מכ"ק אד"ש "נתקבלה ותהא פעולה נמשכת וכו'".

ש"פ תזו"מ, ו' אייר

בהתוועדות כשבא כ"ק אד"ש ניגנו "עד מתי" וכן לפני שיחה א' ניגנו "עד מתי" ועשה כ"ק אד"ש בחוזק ובמהירות רבה למעלה מראשו ובשתי ידיו הקדושות ביחד. להמשיקה לקח נחשון בקבוק והכריז שזה להתוועדות שבכל מקום ומקום בעולם, בקשר להכתרת כ"ק אד"ש למלך המשיח והכריז יחי אדוננו מורנו ורבינו מלך המשיח וכל הקהל ענו יחי וכו' היה חיוך בפני כ"ק אד"ש (מצד המתקת הדינים) ואח"כ ניגנו יחי אדמו"ר (סתם) כל הקהל השתומם ולא ידעו מה לעשות וכו'.

מוצש"ק הי' אסיפת התמימים הראשון באהלי תורה, בו דיבר הר' וואלבערג והת' מ"מ שמאטקין יי"צ קאלמנסאן ושלמה ראסקין. האסיפה הזו עשתה התעוררות גדולה. לאחמ"כ הי' אסיפה ב707 בו דיבר הת' אברהם שטערנברג הר' יואל כהן ודוד נחשון, ואח"כ חתמו כמעט כולם שבנייר זו התחייב בנוגע להענין דשמירת הסדרים וכו'.

בשבוע זו הי' התעוררות גדולה לשמירת הסדרים ועשו מעגל העולמי בה לומדים לקו"ש בקשר עם משיח בכל העולם כל הזמן (לרגל שיחת כ"ק אד"ש בו דיבר על לימוד עניני גאולה ומשיח). הי' כמה מענות על זה, המענה הראשון הקיף את קו התאריך וכתב "והזמ"ג להצלחה גם בזמן זה אזעה"צ". ההתעוררות המשיך כל השבוע ושבת וכו'.

יום א', ז' אייר

לשחרית ביום א' ניגנו דוד נחשון וחבריה יחי אדמו"ר מה"מ אבל כ"ק אד"ש לא ירד עד 11:00 ! (אולי י"ל דזה הוא הטעם), וב10:50 הפסיקו לנגן ניגון זו.

לאחר שחרית כשאמר הריל"ג לכ"ק אד"ש בנוגע להאסיפת רבנים בא"י בא דיבר אל מה שנחשון עשה אמר כ"ק אד"ש דמה שעשה עשה על דעת עצמו ומה שלא עשתי כלום בשעת מעשה אל תלמוד פשעטלאך בזה וכידוע שיטתי בזה (שלא אומרים על הרבי שהוא משיח).

לאחר ששמע נחשון והחברה שלו את זה החליטו שהם חוזרים לאה"ק. אבל כשבא לדולרים אמר נחשון לכ"ק אד"ש שהם חוזרים לאה"ק וכ"ק

אד"ש ענה "כפלים לתושי" לאבי טויב שאמר ג"כ שחוזרים ענה כ"ק אד"ש יישר כח פאר די ביכער פון רוסלאנד ולהערעל שאמר ג"כ שנוסעים לא ענה בכלל, ובפו"מ נשארו פה.

יום ב', ט"ו אייר

ביום ב' ט"ו אייר לפני שירד כ"ק אד"ש למנחה חילק ניקאלס להמבוגרים ג"כ ליד המעלית, והודיע לריל"ג שתהי' שיחה לאחר התפילה.

לפני השיחה כ"ק אד"ש אמר "אבינו מלכנו" (זה הי' בה"ב). בהשיחה דיבר אודות פסח שני קיימא סיהרא באשלמותא, ועל חלוקת מאמרים באותו הלילה. השיחה הי' ללערך 30 מינוט, לאח"ז יצא הקהל בריקוד.

ב8.30 הי' מעריב והכריזו לאחר מעריב שחלוקת הקונטרס "דבר מלכות" יהי' בשעה 9.00 מפני שהקונטרסים עוד לא הגיעו (באמת הי' אפשר לזרז אותם, אבל כיון שכ"ק אד"ש התענה בשעת מעשה רצו שיאכל כ"ק אד"ש לפני החלוקה).

כ"ק אד"ש ירד ב9.30 בלי סידור והי' ציור ומבט מלכותי מאוד.

חילק לכאו"א, לרג"ב דזייקובסאן נתן עוד א' להצייטונג, ויצא ב12.00 לערך כשאוחז ב' קונטרסים בידו הק'.

ליל ויום ה', ל"ג בעומר

ביום ד' בלילה לאחר ערבית הי' שיחה בנוגע לל"ג בעומר וכו', ולאחמ"כ חילק מטבעות לכל הקהל. – באמת המטבעות הכינו לרגל ב' אייר אבל לא נגמר לעשותם בזמן ולכן חילק אותם רק בל"ג בעומר. – במטבע נכתב בה בצד א' "און איך זאג לכתחילה אריבער כ"ק אדמו"ר מוהר"ש נ"ע ב' אייר תקצ"ד י"ג תשרי תרמ"ג, שנת הצדי"ק שנת אראנו נפלאות", בצד ב' "תפארת שבתפארת תנש"א ה'תשנ"א ב"ה ב' אייר" (וגם באנגלית). ו"ליובאוויטש ווארלד העדקורטערס" (באנגלית). וצילום מ770. הם היו דבוקים לנייר בו נכתב: "ל"ג בעומר תנש"א".

בשעה החלוקה של המטבעות שאל כ"ק אד"ש את הריל"ג אם קיבל מר שמואלי את המענה. ביום ב' (ערב ל"ג בעומר) יצא מענה ל"כפר חב"ד" למאמר שכתב ר' יואל כהן שהסביר איך שכ"ק אד"ש הוא משיח "מענת כ"ק אד"ש": "המצוג"פ מופרך לגמרי: ואם יכנסו מעין דמעין דהנ"ל קדימה לסגור המכ"ע לגמרי, אזכיר עה"צ".

ביום ב' יצא עוד מענה ממה ששאל כ"ק אד"ש לריל"ג אם קיבל מר שמואלי את זה (בל"ג בעומר). המענה מכ"ק אד"ש "בנוגע להדפסה ע"ד משיח וכו' כפי התוצאות שבינתיים, עפ"י הידיעות שהגיעו ע"ע הכתיבה והדפסה דלאחרונה הקימו מנגדים חדשים, להרחבת (וי"א "להרחקת" (המעתיק)) החסידות ובהמשך לזה, ויכוח בפרט בדפוס כבכל ויכוח הקושיות מתקבלות בנקל והתירוצים לא כ"כ, לכאורה לפי המצב בעתה מסתבר יותר הפסק בזה למשך זמן", עכלה"ק.

ביום ל"ג בעומר הרבי הלך לה"פארק" שם היו הילדים (בדרכו לאהל) וסייב בה"קאר" בתוך ה"פארק" שכשעושה תנועות בב' ידיו להגביר השירה וכו'.

בקשר למעגל העולמי הי' מענה מכ"ק אד"ש "ויהי' כל זה בהצלחה ובאופן דלתקן את כו' סלה" ואח"ז עוד מענה "ויהי' כל זה בהצלחה ובאופן דלתקן את נפשותינו ורוחותינו וכו' סלה". אחרי שבועיים שאל כ"ק אד"ש את הריל"ג מה נעשה עם המעגל העולמי והורה לו להוציא עוד הפעם את המענה הנ"ל.

ש"פ אמור כ"ף אייר

בהתוועדות היום הי' מאוד שמח כשנכנס הרבי שרו "עד מתי" לפני שיחה א' ניגנו "זאל שוין זיין די גאולה" (וע"ז התחיל כ"ק אד"ש לבאר בשיחה א' – בנוגע לגאולה וכו'), לאחר שיחה א' (בהתאם לזה שאמר כ"ק אד"ש שינגנו ניגון שמחה) ניגנו ניגון הרלוי"צ, לאחר שיחה ב' ניגנו "שישו ושמחו בשמחת הגאולה הנה הנה משיח בא", לאחר שיחה ג' פנה להאורחים שבאו מטורונטו וניגנו "ווי וואנט משיח נאו", לאחר שיכנה הי' עוד שיחה בנוגע לפסח שני.

בכלל הפארבריינגען הי' מאוד "היימיש", ומאוד שמח עם תנועות מבהילות משמחות מאוד וא"פ להעלות על הכתב.

לאחר שיחה ד' ניגנו "שובה שובה ה' עד מתי וכו'". – בכלל כשבא כ"ק אד"ש לתפילות וכו' מנגנים עד מתי ושישו ושימחו וכו'. ביום ראשון שעבר הלך ילד עם Doll [בובה] לדולרים ונתן כ"ק אד"ש דולר לה-Doll.

לאחר הכינוס התעוררות בהתמימים שהי' במוצש"ק שעברה ענה כ"ק אד"ש: "ויהא כ"ז בהצלחה רבה והענינים והזמ"ג ויה"ר שיהא באופן לתקן את כו' סלה אזכיר עה"צ", כן הי' מענה כזו להנהלת ע"ד הוספה בשמירת הסדרים וכו'.

ש"פ בהו"ב, מבה"ח סיון

שבת הי' כרגיל (כ"ק אד"ש עשה בב' ידיו הק' בהתוועדות).

במוצש"ק הי' קצת סיכסוך בין כמה מהבחורים וא' הרבנים מא"י הרב [י.ה.]. הרבי שמע על זה, ביום א' בבוקר שאל כ"ק אד"ש את ריל"ג האם ההנהלה עשו משהו ע"ד זה.

בדולארן כשהלך ר' דוד ראסקין אמר כ"ק אד"ש "איך הער אז האט אויס געהאדעוועט תלמידים וואס האבן באנוצט זיך "ידיים ידי עשו" – דארף מען זיי נעמען זאגן אז זיי האבן צוויי ברירות: – אדער זיי זאלן פאקן די פעקעלאך מיט די "ידיים" אוועק פארן אין בני ברק אדער אין אן אנדערע ארט, אדער זיי זאלן זיך בייטן אינגאנצען אין דעם פרט. כדי צו בייטן זיך – דארף איך האבן א בריוו פון דעם בי"ד, אז זיי האבן געבעטן מחילה פארן בי"ד פאר דעם וואס האבען שוין גענוצט "ידיים ידי עשו" און דער בי"ד זאלן חתמ'נען און מיר אפגעבן, און ניט דורך זיי – נאר דורך דער בי"ד. און מכאן ולהבא זאל מען האבן מער ניט ווי פרייליכע בשורות און חסיד'ישע בשורות הצלחה רבה".

לר"י קרינסקי כשעבר בדולארן אמר כ"ק אד"ש: "איר דארפט געפינען דעם ראסקין'ען און עם זאגן אז דאס וואס איך האב געזאגט אז מ'זאל מאכן גלייך א חקירה ודרישה, האב איך געמיינט נישט אז זיי זאלן דאס אפלייגן:

איידער איך פאר מארגן אויפן אהל זאל ער זיי אנזאגן: אז ער וועט מיר אנשרייבן דאס וואס זיי וועלן עם זאגן, און איך נעם דאס מיט אויפן אהל, און דאס איז (בחיוך) "כאיש אחד בלב אחד" און דער וואס טוט קאפויער – זאל ער וויסן זיין אז ער האט מלחמה ניט מיט א בחור, ער האט מלחמה מיטן אויבערשטען, (נתן לו דולר נוסף ואמר) זאלסט עם זאגן: ער זאל האבן נאך צייט אויף איבערגעבן זיי, כדי ער זאל קענען באקומען דעם פרוטוקול איידער איך פאר אויפן אהל".

להרב [הנ"ל] אמר כ"ק אד"ש (אינו מדוייק) "מען האט איבערגעגעבן די הנהלות, ומצדך זאלסט מוחל זיין בלב שלם, איך האף שיקען דיר אויף בעסערער שאלות"

ביום ב' בלילה לאחר תפילת ערבית הי' חלוקת דולרים, כשעבר הרב [הנ"ל] עשה לו כ"ק אד"ש תנועה בידו הק' ע"ד "נגמר?" בחיוך על פניו הק'.

חן חן על השתתפותכם בשמחתנו

